

Sygn. akt I C 42/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Belchatowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Przemysław Maciejewski

Protokolant: Gabriela Cichocka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 października 2017 r. w B.

sprawy z powództwa P. B. (poprzednio J.)

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powódki P. B. kwotę 2.365,- zł (dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt pięć złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od powódki P. B. na rzecz pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 551,56 zł (pięćset pięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 42/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20-01-2016 r. powódka P. J. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) SA w W. kwot:

- 7 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 06-09-2015 r.
- 473 zł tytułem odszkodowania (kosztów opieki według stawki 11 zł/h i podwójnej stawki w soboty i niedziele – 396 zł, zakupu leków 70 zł i dojazdów do placówek medycznych 27 zł, tj. 59 km * 8 l/100 km * 5,80 zł/l)

z ustawowymi odsetkami od dnia 07-11-2015 r. do dnia 31-12-2015 r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01-01-2016 r. do dnia zapłaty

oraz ustalenie odpowiedzialności cywilnej pozwanego za skutki wypadku, które mogą powstać w przyszłości

a także o zwrot kosztów procesu wskazując, że powódka doznała szkody w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca kierował pojazdem objętym ubezpieczeniem OC na podstawie umowy zawartej z (...) SA w W..

Pełnomocnik pozwanego nie uznał żądania pozwu wnosząc o jego oddalenie i zwrot kosztów procesu. Podniósł, że zadośćuczynienie i odszkodowanie już wypłacone przez zakład ubezpieczeń jest wystarczające, ponadto powódka nie wykazała, aby poniosła wydatki na opiekę.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 06-09-2015 r. P. J. uległa wypadkowi komunikacyjnemu, którego sprawca kierował pojazdem objętym ubezpieczeniem OC na podstawie umowy zawartej z (...) SA w W.. 07-10-2015 r. (data wpływu do pozwanego) powódka zgłosiła roszczenie o zadośćuczynienie i odszkodowanie oraz zapłatę kosztów opieki zakładowi ubezpieczeń, który przyznał i wypłacił:

1 000 zł tytułem zadośćuczynienia,

20 zł tytułem odszkodowania.

(okoliczności niesporne)

Po wypadku opiekę nad powódką sprawowali rodzice.

(okoliczności niesporne, dowód: zeznania powódki k. 93 w zw. z k. 54)

Powódka została przewieziona z miejsca wypadku ((...) w gminie K.) do Z. (tj. do miejsca zamieszkania rodziców). Następnego dnia z Z. do szpitala w B., ponadto raz do apteki i raz do lekarza w Z.. Przejazdy odbyły się samochodem F. (...) diesel (55 km) i P. (...) diesel (4 km).

(dowód: zeznania powódki k. 93 w zw. z k. 54, okoliczności niesporne)

Powódka w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 06.09.2015 r. doznała uogólnionego potłuczenia, urazu głowy, urazu odcinka szyjnego kręgosłupa, stłuczenia okolicy tułowia, kończyn górnych i dolnych z licznymi podbiegnięciami.

Nie stwierdza się trwałego bądź długotrwałego uszczerbku z powodu braku odchyłeń (ograniczeń) ruchowych i zniekształceń oraz upośledzenia funkcji narządu ruchu.

Nie jest wykluczone, że w okolicznościach wyżej wymienionego zdarzenia komunikacyjnego u powódki mogły wystąpić dolegliwości ze strony barku, karku i głowy,

Cierpienia po uogólnionym potłuczeniu mogły trwać przez okres do 4 tygodni. W tym czasie ze wskazań ortopedycznych powódka w przebiegu czasowego naruszenia sprawności mogła wymagać częściowej pomocy innych osób na poziomie 1 godziny przez okres do 4 tygodni. Koszty leczenia nie powinny przekraczać 50 zł. Po urazie mogły wystąpić ograniczenie aktywności życiowej ok. 4 tyg.

(dowód: opinia biegłego neurologa k. 69-70)

W zaleceniach lekarza z izby przyjęć z dnia 07.09.2016 r. (czyli dzień po wypadku) nie ma wpisów o podaniu leków uspokajających ani zaordynowaniu takich na dalszy okres, nie ma zapisów o wystąpieniu objawów stresu pourazowego, nerwicy.

Powódka po wypadku nie korzystała z opieki psychiatrycznej i psychologicznej, dokumentacja medyczna nie zawiera zapisów o zaburzeniach stanu psychicznego po wypadku, u powódki nie były rozpoznawane jednostki chorobowe z kręgu zaburzeń psychicznych, co oznacza, że funkcjonowanie w aspekcie psychologicznym nie przekroczyło zakresu reakcji psychicznej adekwatnej do sytuacji w postaci okresowych obaw przed korzystaniem ze środków lokomocji i zakłóceń snu precyzowanych w niespójny sposób. Nie wystąpiły istotne zaburzenia funkcjonowania społecznego, powódka po wypadku prawidłowo funkcjonuje w rolach przypisanych do wieku, wskazuje na to kontynuowanie studiów, założenie rodziny, planowanie podjęcia pracy.

(dowód: opinia biegłego psychologa k. 83-84)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodu z niekwestionowanych przez strony opinii biegłych oraz zeznań powódki, a w zakresie niespornym wystarczające było oparcie się na informacjach udzielonych przez strony. Nie była sporna odpowiedzialność pozwanego co do zasady, a także wysokość już wypłaconego przez pozwanego zadośćuczynienia i odszkodowania.

Podstawą żądania powoda jest przepis art. 444 § 1 i 2 oraz 455 § 1 kc.

Zgodnie z art. 444 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty (art. 444 § 2). Art. 445 § 1 stanowi, że w wypadkach przewidzianych w art. 444 sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Uszkodzenie ciała w rozumieniu art. 444 § 1 kc polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka (np. rany, złamania). Naruszenie to może dotyczyć nie tylko samej powłoki cielesnej, ale również tkanek oraz narządów wewnętrznych (uszkodzenie organów wewnętrznych). Rozstrój zdrowia natomiast wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów bez ich widocznego uszkodzenia (np. zatrucie, nerwica, choroba psychiczna). Możliwe jest jednoczesne zaistnienie uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia.

Powódka nie doznała uszczerbku na zdrowiu w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U.2013.954 j.t.). Nie należy jednak zapominać, iż procentowy rozmiar uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia jest tylko jednym (posiłkowym) z kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia i nie determinuje tej kwoty bez uwzględnienia wszystkich innych okoliczności sprawy. Sąd obowiązany jest uwzględnić także rodzaj, natężenie i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych powoda.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego. Sąd powinien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności konkretnej sprawy mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, prognozę na przyszłość, wiek poszkodowanego.

Zadośćuczynienie określone w art. 445 § 1 kc ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wysokość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa,

a więc winna być utrzymana w rozsądnych granicach (p. wyrok SN z dnia 22 marca 1978 r., IV CR 79 / 78). Winna to być zatem kwota „odpowiednia”. Dla oceny, czy określona suma jest „odpowiednim” w rozumieniu art. 445 § 1 kc zadośćuczynieniem za doznaną krzywdę, decydujące znaczenie ma charakter i rozmiar krzywdy doznanej przez poszkodowanego. Nie bez znaczenia jest tak ze szeroko rozumiana sytuacja życiowa, w jakiej znajduje się poszkodowany. Na ocenę tę nie ma natomiast wpływu sytuacja – w szczególności majątkowa – sprawcy szkody (p. wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., I CKN 419 / 98).

Powódka w wyniku wypadku doznała urazów oraz stresu spowodowanego udziałem w wypadku, odczuwała dolegliwości bólowe oraz doznała okresowo ograniczeń w wykonywaniu niektórych codziennych czynności.

Cierpienie powódki z powodu urazów było umiarkowane. Wypadek nie spowodował trwałych skutków dla zdrowia. Bezsprzecznie jednak powódka doznała bólu oraz stresu związanego z udziałem w wypadku oraz dyskomfortu

spowodowanego obniżoną sprawnością w okresie po wypadku. Cierpienia po uogólnionym potłuczeniu mogły trwać przez okres do 4 tygodni. Po urazie mogły wystąpić ograniczenie aktywności życiowej ok. 4 tyg. Natomiast funkcjonowanie w aspekcie psychologicznym nie przekroczyło zakresu reakcji psychicznej adekwatnej do sytuacji w postaci okresowych obaw przed korzystaniem ze środków lokomocji i zakłóceń snu. Nie wystąpiły istotne zaburzenia funkcjonowania społecznego, powódka po wypadku prawidłowo funkcjonuje w rolach przypisanych do wieku.

Biorąc pod uwagę wszystkie przytoczone okoliczności Sąd uznał, iż odpowiednią kwotą zadośćuczynienia powinna być łącznie kwota 3 000 zł. Powódka otrzymała od pozwanego 1 000 zł tytułem zadośćuczynienia, zatem do zasądzenia pozostało **2 000 zł**.

W pozostałym zakresie powództwo o zadośćuczynienie zostało oddalone jako zbyt wygórowane w okolicznościach sprawy.

Koszty leczenia powódki nie powinny przekraczać 50 zł.

Odszkodowanie odpowiadające kosztom dojazdów, wyliczone w pozwie na kwotę 27 zł, przy uwzględnieniu zeznań powódki należy uznać za zasadnie dochodzone jako wydatek będący normalnym następstwem zdarzenia, z którego szkoda wynikła, z zastosowaniem art. 322 kpc.

Łącznie zatem uzasadnione odszkodowanie wynosi w analizowanym przypadku 77 zł. Powódka otrzymała już z tego tytułu od pozwanego kwotę 20 zł, zatem do zasądzenia pozostaje **57 zł**.

Ze wskazań ortopedycznych powódka w przebiegu czasowego naruszenia sprawności mogła wymagać częściowej pomocy innych osób na poziomie 1 godziny przez okres do 4 tygodni. Jeżeli powód wymaga opieki wobec uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku, a koszty jej są możliwe do ustalenia, pozwany jest zobowiązany do pokrywania szkody z tego tytułu nawet wówczas gdy świadczenia te są (bądź mogą być) wykonywane przez osoby najbliższe. Opieka świadczona przez te osoby ma bowiem także realny wymiar ekonomiczny i jest następstwem zdarzenia, za które odpowiada pozwany. Bezsprzeczna w sprawie jest konieczność opieki oraz jej rzeczywiste wykonywanie przez członków najbliższej rodziny. Powódka nie poniosła wydatków na usługi opiekuńcze. Nie oznacza to jednak, że powódce nie należy z tytułu niezbędnej opieki żadna rekompensata. W takiej bowiem sytuacji powód może żądać za okres, kiedy opieki wymagał, renty z tytułu zwiększenia potrzeb dochodzonej na podstawie art. 444 § 2 k.c, który to przepis nie wymaga aby wydatki na opiekę zostały rzeczywiście poczynione. Na gruncie powołanego przepisu żądana kwota tytułem kosztów opieki jest sumą wymagalnych rat renty z tytułu zwiększonych potrzeb (tzw. rentą skapitalizowaną). W ocenie Sądu stawka 11 zł za godzinę opieki jest uzasadniona w realiach rynkowych i uwzględniając, że wyższe stawki stosowane przez MOPS, znane Sadowi z urzędu, obejmują też koszty (podatki, składki, koszty przejazdu, odzieży), które nie są ponoszone gdy opiekę sprawuje członek rodziny poszkodowanego. W takiej sytuacji trudno też znaleźć uzasadnienie dla przyjęcia podwójnej stawki za sprawowanie pomocy i opieki w soboty i niedziele. Nie można bowiem zupełnie pomijać, że pomoc i opieka nad chorym członkiem rodziny, w szczególności przez rodziców nad dzieckiem, nawet dorosłym, jest i powszechnym zwyczajem, i obowiązkiem wynikającym z normalnych relacji rodzinnych i zasad współżycia społecznego. Łącznie koszty opieki wyniosły zatem **308 zł** za 28 godzin. W pozostałej części powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu jako zbyt wygórowane.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w z związku z art. 817 § 1 kc.

Nie zasługuje na uwzględnienie żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości. Biegli w opiniach nie przewidują innych niż już zaistniałe, mogących powstać w późniejszym okresie następstw zdarzenia, które wywołało szkodę.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 100 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powód wygrał proces w 32 %, powinien ponieść koszty procesu w 68 %. W pozostałej części obciążają one pozwanego.

Na koszty procesu po stronie powoda złożyły się: kwota 374 zł – uiszczona opłata sądowa od pozwu, kwota 621,51 zł – wydatki na opinie biegłych, kwota 2 400 zł – wynagrodzenie pełnomocnika (§ 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w zw. z § 2 rozporządzenia zmieniającego z dnia 3 października 2016 r.) z opłatą skarbową od pełnomocnictwa 17 zł, łącznie 3 412,51 zł. Po stronie pozwanej kosztami było wynagrodzenie pełnomocnika z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (2 417 zł). Razem koszty wyniosły 5 829,51 zł. Pozwany powinien je pokryć w 32 % (1 865,44 zł). Zapłacił 2 417 zł, zatem może żądać od powoda zwrotu 551,56 zł – pkt 3 sentencji.